

Valgslægtskaber

Janaina Tschäpe og Ursula Reuter Christiansen

Udstillingsperiode juni – august, 2021 (rykket fra 2020 til 2021 pga. COVID-19)

(Valgslægtskab: oprindelig betegnelse for kemiske stoffers gensidige affinitet; efter Johann Wolfgang von Goethes brug af ordet i romanen *Valgslægtskaberne*, 1809 / da. 1810–11, mere generelt også om menneskers tilbøjelighed for hinanden)

Valgslægtskaber er en dialogudstilling mellem Janaina Tschäpe og Ursula Reuter Christiansen. Med udstillingen ønsker vi at udfolde det kunstneriske slægtskab der eksisterer mellem de to kunstnere. Et slægtskab, der ved første øjekast ikke er åbenlyst, men som ved et nærmere studie åbner for nye perspektiver på de pågældende kunstneriske praksisser. Tschäpe og Reuter Christiansen har peget på hinanden, da de oplever et slægtskab, der handler om kunstneriske greb, værkproduktionens udgangspunkt og forholdet til det umiddelbart forhåndenværende. Det er alle elementer, der er afgørende for det kunstneriske valg, men vanskelige at spore ved et værks blotte udtryk. Da det handler om tilgangen til den kunstneriske skabelsesproces, åbner udstillingen for et sjældent blik ind i maskinrummet hos begge kunstnere.

Tschäpe og Reuter Christiansen har valgt at strukturere udstillingen i forhold til Freuds begreb *Das Unheimliche* et begreb der stammer fra hans skrift af samme navn fra 1919. Heri gør han sig psykoanalytiske overvejelser omkring uhyggens væsen, og han reflekterer over hvad det er i henholdsvis fiktionen og virkeligheden, vi finder uhyggeligt. Han spiller på ordene og forholdet mellem *Das Heimliche* (det hjemlige) og *Das Unheimliche* (det uhyggelige), og udleder heraf en sammenhæng mellem de to. Det uhyggelige er noget fortroligt man er blevet fremmedgjort overfor. Det uhyggelige er genkomsten af det velkendte i uhyggelig skikkelse. Det er denne ambivalens, sammenkoblingen af det hjemlige og det fremmede, en samtidig tiltrækning og frygt, der har vakt Tschäpe og Reuter Christiansens interesse, og som de ønsker skal være et referencepunkt i udstillingen, som de dels kan kuratere ud fra, og skabe nye værker i relation til.

Udstillingen vil bestå af både ældre og nyproducerede værker. Udover at åbne de to stærke praksisser på nye måder for publikum vil udstillingen endvidere være den første, hvor Tschäpes værker præsenteres for et skandinavisk publikum i en større skala.

Baggrunden for udstillingen

Udstillingen med Tschäpe og Reuter Christiansen vil være den første i en række af udstillinger, der over de næste år vil udfolde sig under samme navn, *Valgslægtskaber*. I udstillingen vil to eller flere kunstnerskaber, der ikke tidligere har været anskuet som beslægtet, blive sat sammen. I en klassisk kunsthistorisk kuratering kategoriseres kunstnere ofte gennem lighed. Det være sig en visuel lighed, en tematisk, en mediemæssig, en national lighed etc. Men historisk set har dette ikke altid gjort sig gældende. Tilbage i 1890'erne blev udstillingsprogrammet på Den Frie arrangeret af kunstnerne selv, og gæstekunstnerne (blandt andet Van Gogh og Gauguin) blev inviteret, ikke fordi der var en direkte lighed med de danske kollegaer, eller i kraft af en fælles tematik eller metodik, men ud af en slags *kunstnerisk nødvendighed* for de involverede kunstnere, fordi de så det, man kunne kalde for et *valgslægtskab*, imellem sig. Med udstillingsserien *Valgslægtskaber* åbner vi for dette kunstnerkuraterede felt igen. Og dermed også for udstillinger, der giver plads til nye perspektiver på de pågældende kunstneriske praksisser.